

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOLOŠKI FAKULTET

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE *Arhetip žene u poeziji Džona Kitsa*, kandidatkinje IVANE KRSMANOVIĆ

1. PODACI O KOMISIJI

1. Datum i organ koji je imenovao komisiju:

27. april 2016. godine, Nastavno-naučno veće Filološkog fakulteta u Beogradu

SASTAV KOMISIJE

1. dr Zoran Paunović, redovni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2006), Filološki fakultet u Beogradu;
2. dr Aleksandra Jovanović, vanredni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2013), Filološki fakultet u Beogradu;
3. dr Zorica Đergović-Joksimović, vanredni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2012), Filozofski fakultet u Novom Sadu.

2. PODACI O KANDIDATU

1) Ime, ime jednog roditelja, prezime

Ivana M. Krsmanović

2) Datum rođenja, opština, republika

9. mart 1977, Čačak, Srbija

3) Datum odbrane, mesto, i naziv magistarske teze

23. decembar 2009. godine; *Pisma Džona Kitsa: evolucija autorske poetike*

3. NASLOV DOKTORSKE DISERTACIJE

Arhetip žene u poeziji Džona Kitsa

4. PREGLED DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorska disertacija *Arhetip žene u poeziji Džona Kitsa*, kandidatkinje Ivane Krsmanović, obuhvata 252 kucane strane. Podeljena je na dvanaest poglavlja: 1. Uvod (str. 1-12); 2. *Underground* žena i romantičarski paradoks (13-40); 3. Realne Kitsove žene – Female Farewells (41-95); 4. Arhetipska književna kritika ili “slika je psiha” (96-111); 5. Sve “Endimionove” žene: From Blues to Bliss (112-142); 6. Izabela ili Saksija s bosiljkom: Demetra novog doba (143-165); 7. Madlena ili priča o klasičnoj romansi: She awoke and found it truth (166-179); 8. Moneta: Spasiteljka duša naših (180-192); 9. La Belle Dame Sans Mercy: ‘One night stand’ kao re-evaluacija romanse (193-207); 10. Mitološka boginja kao alter-ego: “Oda Psihi” (208-220); 11. Lamija: “Iskopaše ti oči, lepa sliko...” (221-236); 12. Zaključak (237-244). . Pedantno sistematizovana bibliografija (str. 245-252) sadrži više od 150 bibliografskih jedinica.

5. VREDNOVANJE POJEDINIH DELOVA DOKTORSKE DISERTACIJE

U svom precizno i kompetentno napisanom Uvodu, kandidatkinja najpre ukazuje na činjenicu da književnost romantizma, uz Šekspirovo razdoblje, najviše izučavano književno razdoblje u istoriji engleske književnosti. Ipak, kritičke studije u kojima se tumači i vrednuje delo Džona Kitsa (1795-1821), najmlađeg iz plejade velikih engleskih romantičara, uveliko su ostale u senci mnogobrojnih studija o pesničkom opusu Bajrona,

Vordsvorta, Šelija. Ako se, ipak, u obilju studija o romantičarima izdvoje one o Kitsu, najčešće su to selektivna tumačenja, usredsređena ponajviše, ako ne i isključivo, na pesnikovu „najsajjniju” poeziju. Najčešći predmet proučavanja zapravo su pesnikove ode i iz njih iznedrena tematika - istraživanje mitskog u poeziji, poreklo pesničke imaginacije ili bezvremena lepota umetnosti. Kits za života nije dostigao književnu afirmaciju niti komercijalni uspeh, pa je posthumno slavljenje njegovog imena otpočelo je Šelijevo elegijom „Adonis” (1821.) i Milnesovom publikacijom *Život, pisma i književna zaostavština Džona Kitsa* (1848.). Iako je Milnes u svom izdanju vešto „provukao” ideju da je Kits bio primer muževnosti, hrabrosti i imaginativne snage, u javnosti je nekako preovladalo Šelijevo viđenje Kitsa kao krhkog i nežnog mladića koga je pokosila preoštra književna kritika. Osim Šelija, i mnogi drugi predstavnici tadašnje književne elite, poput Viljema Hazlita i Metju Arnolda, imali su slično viđenje najmlađeg romantičara koje je moglo stati u jednu sintagmu - „siroti Kits.” Doktorska disertacija Ivane Krsmanović ubedljivo se i delotvorno suprotstavlja takvim stereotipnim tumačenjima.

Kandidatkinja nadalje primećuje i to da je tokom poslednjih nekoliko decenija sve prisutnije tumačenje Kitsove poezije u svetlu feminističkih ideja s jedne strane, i istoricizma, s druge. Pojavljuju se i prve tvrdnje da Kits poseduje „žensku imaginaciju,” da se njegova emotivnost očitava kao sastavni element *negativne sposobnosti*, te da je intuitivna identifikacija i saosećanje sa ljudima i predmetima njegov veliki kvalitet jer „feminizam znači empatiju.” Ta nova struja u proučavanju Kitsa (En Melor, Suzan Volfson, Danijel Votkins) posvetila je posebnu pažnju modernom sagledavanju Kitsove poezije, pa se u više studija navodi da je Kitsova poetska pozicija dvoznačna, te da se on postepeno kreće ka poetskoj muževnosti (naročito u spevu „Hiperion”), i da se može nazvati „ideološkim transvestitom” koji je uspeo da prigrli takozvani „ženski romantizam” (En Melor). Novija književna kritika navodi i to da se Kitsova mržnja prema javnosti mešala sa mržnjom prema ženama, te su ga pogrdno nazivali i muškim šovinomom. Kits je izvesno pokazivao razne načine ravnodušnog udaljavanja od dve vrste žena – onih koje se bave književnošću, dakle od književnica, ali i od onih koje kupuju i čitaju ta dela, a ne njegova. Osim žena spisateljica čiji je intelektualni rad očigledno doprinio Kitsovom osećaju inferiornosti, najrazličitije žene potekle iz raznih društvenih slojeva sa kojima je dolazio u dodir, budile su u njemu čitav dijapazon emocija i inicirale njegove diverzne stavove o

njima – neke su mu bile dosadne, neke očaravajuće, druge je izbegavao ili pak želeo da osvoji, u seksualnom smislu.

Romantizam je, kako je primetio Ros „istorijski muški fenomen," ali je sveprisutnost žene ili ženskog elementa u poeziji romantičara očigledna i sveprožimajuća. Kao takav, romantizam koji peva o ženi ili je inspirisan njom, podsticajan je kontekst za proučavanja sličnosti i razlika u pesničkoj obradi ženskih likova i njihove razvojne dinamike. Inspiracija u obličju Žene, tradicionalno u romantizmu predstavljena kao priroda, Muza, besmrtna boginja, poput svake druge žene rađa, daruje život i stvara, jer „ono što je kreativno mora sebe da stvara," tvrdi Džon Kits. Počevši od prvih stihova iz Kitsove razvojne faze, preko glavnih ljubavnih pesama „Izabele," „Veče uoči praznika Svete Agnese" i „La Belle Dame Sans Merci," do junakinja iz „Endimiona," „Hiperiona" i Kitsovih maestranih oda, susrećemo se sa mnogobrojnim ženskim i androginih figurama, alegorijskim i simboličkim dimenzijama žena. Samo u naslovima, ističe kandidatkinja, postoji oko četrdeset pesama koje direktno sadrže ime neke ženske osobe ili entiteta, pa su tako mnoge od njih naslovljene snahi, sestri, damama, ženama, dragoj, vilama, ili čak golubici. Raznovrsnost u okviru pesničkog žanra otvorila je u ovom radu veliko i dragoceno područje za istraživanje.

Posredstvom iscrpnih i lucidnih analiza pojedinačnih pesama i poema, Ivana Krsmanović ubedljivo ukazuje na značaj i ulogu žene u Kitsovoj poeziji i time značajno upotpunjava sliku koju danas imamo o njegovoj pesničkoj zaostavštini. Analiza ovde u prvi plan postavlja pitanja rodni konstrukcija, identiteta i subjektivnosti, istraživanjem veza pesnika i žena u njegovom životu, ali i sagledavanjem uticaja takvih odnosa na njegovu najreprezentativniju liriku. Od prvih Kitsovih stihovnih imitacija Spensera i početničkih rima, do bolnih stihova „Sjajne zvezde" i zrelih oda, kroz Kitsove pesme prodefilovale su mnogobrojne uspavane deve, smrtne vile, mitološke boginje, voljene i nedosanjane dragane, koje svojom snagom sveprisustva zajedno čine glas jedne žene. U disertaciji je uspešno definisan taj unisoni glasa mnogobrojnih žena, koji se javlja kao nezaobilazni deo narativa, idejni stožer poezije ili nosilac određene poetske poruke.

Kao značajan kontekst za proučavanje uloge žena u Kitsovoj poeziji ovde je iskorišćen i sociološko-kulturni okvir u kojem su živele žene u Engleskoj početkom 19. veka. Njihov podređen položaj u društvu, maskiran slikom „prirodne" uslovljenosti u razlikama među polovima, umnogome je uticao na projekciju žene u književnim delima

svih romantičara, a naročito Kitsa. Značajna komponenta ovog rada ostvarena je stoga i kroz tumačenje ključnih motiva u poeziji Džona Kitsa, sa stanovišta arhetipske književne kritike koja svoju ekspanziju doživljava u teoriji književnosti u prvoj polovini 20. veka. Arhetipska književna kritika, koja interpretira književni tekst usredsređujući se na arhetipove u književnom delu, ima koren u *Zlatnoj grani* Džejmsa Frejzera, ali svoj puni zamah doživljava u delima Karla Gustava Junga, a potom i u studijama Nortropa Fraja, kanadskog književnog kritičara i teoretičara. Teorijske osnove ove disertacije, dakle, čvrsto su postavljene u svetlu arhetipske književne kritike, te je arhetip žene definisan kao psihološki i mitološki fenomen, da bi potom bilo objašnjeno i mesto ovog arhetipa u strukturi ličnog i kolektivno nesvesnog. Za arhetipski orijentisanu analizu Kitsovih pesama poslužili su Jungovi koncepti Anime, Animusa, Persone, Senke, Libida, ali i individuacije. Individuacija je, po definiciji, rast personalnosti koja kroz iskustva i drame života, putem čovekovog voljnog prepoznavanja i prihvatanja arhetipova, doprinosi ostvarivanju njegove psihičke potpunosti i stabilnosti. Osnovne principe analitičke psihologije u ovom su radu uočeni i izdvojeni u Kitsovoj poeziji, i to u onoj u kojoj ženski likovi imaju zapaženiju ulogu, s posebnim osvrtom na njihovu raznovrsnost, ulogu i značaj. Središnji deo rada, prema tome, čine poglavlja u kojima su pojedinačno obrađene i analizirane najznačajnije Kitsove pesme, prema hronološkom redosledu njihovog nastanka; od „Endimionovih” božanskih i smrtnih žena, preko tragičnih likova Izabele i Madlene, sve do samosvesnih, autonomnih dama iz pesama „Lepa dame bez milosti” i „Pad Hiperiona.” Konstelacija najraznovrsnijih ženskih likova u ovim, žanrovski različitim pesmama, njihov odnos sa muškim ili drugim ženskim likovima u ovim narativima, poslužili su za precizno mapiranje Kitsove upotrebe arhetipa, njene progresije i formiranja ličnog pesničkog kanona.

Konačno, u završnom delu rada, uvidi koje ženski likovi pružaju u mehanizme pesnikovog poimanja života, sveta, stvaralaštva, još jednom su sagledani i upoređeni, uz pretpostavku da će svetlo koje ovi likovi bacaju jedni na druge istovremeno potvrditi tezu ove disertacije o postojanju unisonog, ali istovremeno diverznog ženskog glasa kao oblikotvornog principa poetike Džona Kitsa.

Analiza arhetipa žene u delima romantičarske književnosti, preciznije Džona Kitsa, pokreće fundamentalna teorijska pitanja o međusobnom odnosu identiteta i književnosti, na širem planu. Istovremeno, ona je i predmet aktuelne kontroverze u nauci o književnosti

po pitanju iščitavanja Kitsovog opusa – da li je, na osnovu svojih dela, Kits bio ženomrzac, feminista, poklonik kulta žene, pesnik androginog poetskog stila ili nešto sasvim drugo. Temeljni odgovori na ta pitanja iziskuju složene istraživačke postupke i analitička sagledavanja. Romantizam, koji je tako neodoljivo pun paradoksa, jer se njegovi najznačajniji predstavnici teško mogu svrstati pod jedan kanon, dobio je u doktorskoj disertaciji Ivane Krsmanović još jedno, po mnogo čemu novo i originalno tumačenje.

6. SPISAK NAUČNIH RADOVA

Objavljeni radovi

1. **Krsmanović, Ivana:** *Helenizam u poeziji i pismima Džona Kitsa*, Kultura u ogledalu jezika i književnosti, 24-25.maj 2014. godine, ALFA univerzitet, Beograd, str. 273-284.
2. **Krsmanović, Ivana:** *Čulnost kao samospoznaja u pismima i pesmama Džona Kitsa (Sensuousness as an self-revealing aspect in the letters and poetry of John Keats)*, Paradigme, uticaji, recepcija, Filološka istraživanja danas, Filološki fakultet Beograd, 2013, str. 51-64.
3. **Krsmanović, Ivana:** *Mitološka boginja kao alter-ego: „Oda Psihi” Džona Kitsa*, Jezik, književnost, mitologija, 25-26. maj 2012. godine, ALFA univerzitet, Beograd, str. 257-269.
4. **Krsmanović, Ivana:** *Znaci realizma u epistolarnoj tradiciji- slučaj Džona Kitsa*, Jezik, književnost, promene 2010, Filozofski fakultet Niš, 23-24. april 2010, str. 157-169.

Usmena saopštenja

1. **Krsmanović, Ivana:** *Kitsova metafizička potraga: arhetip femme fatal u baladi 'La Belle Dame Sans Merci'*, Jezik, književnost i kultura u svetlu filozofije, 22.maj 2015.godine, ALFA univerzitet, Beograd. (štampanje rada u pripremi)
2. **Krsmanović, Ivana:** *Od "dečaka koji obećava" do istinskog pesnika: apologija vrednosti Džona Kitsa*, 27- 28. april 2012. godine, Jezik, književnost, vrednosti, Filozofski fakultet Niš.

7. ZAKLJUČCI ODNOSNO REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Brižljivije razmatranje ženskih figura u Kitsovoj poeziji kao autonomnog entiteta u poetskom diskursu otkriva pesnikove lične drame, njegove zebnje i sagledavanja u vezi sa suprotnim polom. Zbog toga je žena kao oblikotvorni princip Kitsove poetike i sama otelotvorenje njegovih najdubljih strahova od otuđenja, neuspeha, gubitka kreativnih snaga. Kao što se s promenom životnih okolnosti i njegov stav o ženama menjao, tako su i Kitsove pesničke figure žena evoluirale od prvih usnulih deva, preko moćnih boginja i tragičnih smrtnica, do žene kao najranjivije individue i samosvesne, fatalne zavodnice. Raznovrsnost ženskih figura data je i u okviru žanrovske raznovrsnosti. Sintija, Kirka, Moneta i Psiha su moćne, nezavisne, zadivljujuće boginje, dok su Indijka, Peona, Izabela, i Madlena smrtne ali prelepe deve. Istovremeno, one su krotke, bespomoćne žene zarobljene u svetu muške dominacije. Lamija je polu-žena polu-zmija, a Lepa dama, iako deklarativno vila, zapravo je smrtna žena fatalne privlačnosti i promiskuitetne prošlosti. Sve Kitsove žene, bez obzira da li figuriraju kao epizodne uloge ili su glavne junakinje, imaju ime. U najvećem broju slučajeva, ime implicira karakter žene ili njenu poetsku sudbinu. Jedina bezimena žena jeste Lepa dama bez milosti.

U odnosima sa muškim protagonistima majčinske aspekte demonstriraju gotovo sve Kitsove junakinje. Zanosna boginja Sintija majčinski se ponaša prema Endimionu, zaštitnički nastrojena Peona materinski brine o bratu, čak i demonska, anti-boginja Kirka kao najdivnija majka hrani i obasipa nežnošću svog ljubavnika Glauka. Izabelino ponašanje prema Lorencovoj glavi do te mere je majčinsko da ona ne uspeva da prevaziđe nasilno lišavanje roditeljstva koje joj nameće okruženje a koje bi joj omogućilo da stekne identitet i osvoji ličnu celovitost. Moneta, kao najautonomnija ženska persona demonstrira majčinske aspekte prema pesniku koji u dijalogu sa njom jedva seže do njenih „mermernih kolena.” Jedine ženske figure koje ne sadrže takve sagmente su Indijka, Psiha i Lamija. Zbog Sintijine dominacije u pesmi, Indijka je isuviše epizodna i previše blede oslikana da bi arhetip majke dobio na značaju, dok kod Psihe i Lamije, iako su glavne heroine, ta dimenzija jeste apsolutno skrajnuta, ponajviše zbog toga što je pesnikova intencija (ili pak nesvesni rad psihe) u kreiranju tih likova bila radikalno drugačija. Što se odnosa ženskih persona i njihovog socijuma tiče, indikativno je da sve Kitsove junakinje obitavaju u socijumima koji

ih na neki način limitiraju ili čak uništavaju. Sintija, iako boginja, žudi da skine odoru božanstva i spoji se sa smrtnim Endimionom, i svojom atipičnom razuzdanošću čini ne samo progresivno feministički iskorak, već iskorak iz svog „božanskog” socijuma koji joj se čini manje privlačan i više restriktivan nego onaj Endimionov, smrtni, puteni. Njeno drugo ja, smrtna deva Indijka, odbija da postane Endimionova saputnica iz parališućeg straha od ograničenja koje joj nameće okruženje i ozbiljnih pretnja koje inhibiraju njeno pravo na izbor. Ni boginja Moneta ne voli svoje ratom opustošeno okruženje zbog muške borbe za prevlast, pa je evidentna njena samonametnuta izolovanost u kojoj ona oseća da je „usamljena Sveštenica ovog uništenja.” Ipak, najdramatičniji konflikt sa svetom koji okružuje jednu ženu, sa izuzetno razornim posledicama dat je u likovima Madlene, Izabele, Lamije, i Lepe dame.

Seksualnost je još jedna od suštinskih karakteristika Kitsovih ženskih persona. „Vrhunska perfekcija svih slatkoća” ili zlatokosa, putena, visoko erotizovana Sintija dovoljno je razuzdana u svojoj nagoti da se čitaocu prikazuje kao visoko humanizovana, višedimenzionalna žena. I ona je, kao i destruktivna Kirka, vrlo mazna i podatna, a telesno spajanje sa njom je ravno sticanju besmrtnosti. Erotične i izuzetno privlačne su još i Madlena, Lepa dama, ali i Lamija. Madlena je rasna lepotica koju čak i mesec voli, a Lepa dama je toliko intigantna u svojoj lepoti da peva vilinskim jezikom i zavodi divljim pogledom. Ni Moneta nije lišena seksualnosti -njena erotičnost je simbolizovana u njenoj dugoj, kovrdžavoj kosi koja je „mekana i svilenkasta prostirka za Saturnova stopala”. Lamija je podjednako zanosna i kao žena i kao zmija. Čak je i Venera u „Endimionu” toliko predana telesnoj ljubavi sa Adonisom da se od strastvenih dodira „znoji.” Jedina Kitsova neerotizovana junakinja je Peona, iako njeno prepoznavanje bratovljevih ljubavnih jada (koje onasama definiše kao zaljubljenost) implicira da je i sama nekad, spoznala snagu seksualnog. Čin ljubavi transformiše sve Kitsove heroine te one evoluiraju, svaka na svoj način, u dotad nepoznate i neistražene sebe. Sintija i Indijka se transformišu jedna u drugu, a boginja za kojom Endimion traga, izmenjena iskustvom telesne ljubavi sa pastirskom, pristaje da napusti svet božanstava i „side” među smrtnike. Izabelino iskustvo ljubavi sa Lorencom rađa, osim traume, i potrebu za ličnom metamorfozom u sledeću logičnu stepenicu –roditeljstvo, dok Madlenino idealizovano iskustvo ljubavi (za koje se ispostavlja da je krajnje prizemno) menja njen odnos prema braku i nagoni je da prihvati i manje lep,

nesavršen život budućih supružnika. Lepa dama, koja se voljno i predano upušta u odnos sa muškarcem, odbacuje viteza nakon što ga je iskoristila, i prihvata breme stigmatizacije kojem je nepravедno izložena. Psiha postaje boginjom tek nakon sjedinjenja sa Kupidonom, a Lamija pokazuje spremnost da se nakon iskustva telesnog predavanja Likiju u potpunosti promeni i prihvati mladoženjin rigidni socijum, uprkos tome što je isti osuđuje na smrt.

Izvesno je, zaključak je Ivane Krsmanović, da se svaka od Kitsovih ženskih persona arhetipski čita kao onaj segment pesnikovog kolektivnog nesvesnog koje stvara slike koje su njegoj duši bile najpotrebnije. U tom smislu, pesnička realizacija svih junakinja može se sagledati kao aktivan rad najvažnijih arhetipova koje utemeljuje arhetipska književna kritika: arhetipa majke, anime, persone, senke, jastva ili libida. Arhetipska nit spaja Kitsove junakinje sa mitološkim likovima Demetre, Persefone, Hekate, ali i figurama Bogorodice, Eve, zmije ili Meseca. Arhetipovi koje smo locirali i dešifrovali u Kitsovim najznačajnijim pesmama svi skupa oslikavaju pesnikovu težnju da prevaziđe strah i traumu od ženskog, da prigrli svoju animu i ostvari posebljenje kojem je kao pesnik i čovek težio. Ako hronološki brižljivije sagledamo dinamiku razvoja ženskih figura u Kitsoj poeziji, primetno je da se Kits postepeno kretao od nestvarnijih, manje realnih junakinja do humanizovanijih, versatilnijih, konkretnijih deva, koje putem neophodne lične transformacije, prihvatanja bola i empatije, uspešno (ili manje uspešno) postižu ličnu individuaciju i promovišu svoju drugost. Kitsova nesvesna idolatrija žena preživela je dramatičnu metamorfozu u ženu koju krasi dva polariteta – apolonsko i dionizijsko, prošlost i sadašnjost, mudrost i spontanost, strast i majčinstvo. Taj dualitet je personifikovan u ženi koja je istovremeno i „grabljivica” i „nezainteresovana,” krotka i drska dama, mešavina boginje i smrtnice, Džejn Koks i Džordžijane, i ilustrovana je Kitsovom sentencom: „Voleo bih da me ona uništi, kao što bih voleo da me ti spasiš.” Progresija u nijansiranju seksualnog i ličnog sazrevanja u slikanju junakinja analogna je promenama koje je Kits iskusio u realnom životu. Fragmentovani glasovi Kitsovih muza integrišu se u jedan, unsoni glas žene kao oblikotvornog principa pesničke poetike i simbol njegove potrage za identitetom. Trijumf Kitsovog pesničkog majstorstva leži u činjenici da kompleksnu temu sagledavanja feminističkog, u svetlu njegovih saznanja kao čoveka i sagledavanja kao pesnika, a koje se kreće od nevine do demonizovane žene, Kits ni na koji način ne nameće čitaocu, niti propisuje kao kanon u romantičarskom pesničkom diskursu. On je zapravo samo afirmiše, takvu kakvu je njegova

negativna sposobnost u procesu *oblikovanja duše* kreirala, a njega ostavilo ranjivog, u naporima da savlada svoj strah od žene kao simbola sopstvenih kreativnih snaga.

8. OCENA NAČINA PRIKAZA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Promišljenim i teorijski čvrsto utemeljenim iščitavanjem poezije Džona Kitsa, kandidatkinja je došla do čitavog niza istinski inovativnih uvida i zaključaka. Te je zaključke u svojoj doktorskoj disertaciji izložila preglednim i jasnim naučnim stilom, koji upotpunjuje odličan utisak koji ostavlja ovo naučno delo.

9. PREDLOG

Na osnovu svega izloženog, smatramo da je Ivana Krsmanović obradom teme pod naslovom *Arhetip žene u poeziji Džona Kitsa* sačinila vredno naučno delo, od nesumnjivog značaja za srpsku anglistiku i nauku o književnosti. Zbog toga predlažemo Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta da ovu doktorsku disertaciju prihvati, a kandidatkinji odobri pristup usmenoj odbrani rada.

U Beogradu, 9. maja 2016. godine

dr Zoran Paunović, red. prof.

dr Aleksandra Jovanović, vanr. prof.

dr Zorica Đergović-Joksimović, vanr. prof.

